

Jeśli szczepionki zadziałały, to co nie zadziałało?

Profesor Andrzej Białas w felietonie *Szczepionki zadziałały* (PAUza nr 585, 20.01.2022) przedstawia argumenty za tym, że szczepionki przeciwko wirusowi Covid-19 są skuteczne. Myślę, że wśród czytelników PAUzy jest niewiele osób, które trzeba do tego przekonywać. Ponieważ, jak sądzę, asumptem do tego felietonu jest sytuacja epidemiczna w Polsce, warto zwrócić uwagę, że różni się ona drastycznie od obserwowanej w większości innych państw europejskich – mamy kilkaset zgonów dziennie, co, w przeliczeniu na liczbę ludności, oznacza 4–10 razy więcej. Wynika to w dużej mierze ze stosunkowo niskiego procentu osób zaszczepionych, a to, zdaniem Profesora, jest skutkiem agresywnej propagandy antyszczepionkowców. Widoczne są jednak także inne przyczyny, o których, jak sądzę, trzeba mówić dla przedstawienia pełniejszego obrazu epidemii.

Otóż antyszczepionkowcy znajdują się we wszystkich krajach, czym się od nich specjalnie nie różni. Dlatego podzielam zdanie tych, którzy przyczyn obser-

wowanych drastycznych różnic w liczbie zgonów między Polską i innymi krajami upatrują w braku reakcji władz na rozwój pandemii. Władze zaniechały bowiem wprowadzenia restrykcji, mimo że ich skuteczność wykazano w innych krajach. O konieczności ustanowienia takich obostrzeń wnioskowali przez długi czas członkowie powołanego przez władze zespołu doradczego, złożonego z najlepszych specjalistów. Ostatnio większość jego członków zrezygnowała z uczestnictwa w nim, w obliczu kompletnego ignorowania najważniejszych ich zaleceń. Wprowadzeniu tych restrykcji i obowiązkowych szczepień, jak wiadomo, ostro przeciwstawia się duża część elektoratu obozu rządzącego wraz z grupą polityków, na której opiera się większość rządu. Natomiast jak wygląda stosunek ludzi do zaleceń sanitarnych mogłem przekonać się we wrześniu w Sarnakach. W pełnym kościele byliśmy z żoną jedynymi osobami noszącymi maseczki. W kościele warszawskim, do którego chodzimy, maseczki mieli wszyscy (jak dalece mogliśmy to obserwować).

ANDRZEJ PASZEWSKI

Instytut Biochemii i Biofizyki PAN

Listy

Szanowni Państwo,

z zainteresowaniem przeczytałem krótki apel Andrzeja Lama zamieszczony w PAUzie nr 585. W pełni zgadzam się z nim. Uważam także, że prawo do zachowania anonimowości w sieci powinno być na nowo zdefiniowane i przemyślane. Rozwiązanie, które w zamyśle ma chronić przed opresyjną władzą, wynaturzyło się i stało narzędziem siania nienawiści, szerzenia pseudonaukowych bzdur, plotek i tzw. fake newsów. Sam biorąc udział w publicznych dyskusjach, przestrzegam zasady, że występuję pod własnym nazwiskiem, i staram się nie mówić i pisać niczego, pod czym nie mógłbym się podpisać. Może powinniśmy zacząć działać w tym kierunku, np. ignorując głosy i poglądy wygłaszane zza zasłony avatarów i pseudonimów?

Serdeczne pozdrowienia dla całego Zespołu PAUzy!

WOJCIECH PISULA

Instytut Psychologii PAN

* * *

Szanowny Panie Profesorze,

„Byliśmy – Jesteśmy – Będziemy” – to było hasło Związku Polaków w Niemczech zamanifestowane na zjeździe w Leśnicy w 1936 roku.

Życzę powodzenia i sił do wydawania PAUzy.

KRYSTYNA HESKA-KWAŚNIEWICZ

PAUza Akademicka – www.pauza.krakow.pl – tygodnik Polskiej Akademii Umiejętności i środowiska naukowego.

Rada Redakcyjna: Magdalena Bajer, Andrzej Białas, Janusz Limon, Ewa Lipska, Piotr Sztompka, Marta Wyka, Jakub Zakrzewski.

Redakcja: Andrzej Białas – redaktor naczelny; Andrzej Borowski, Andrzej M. Kobos, Piotr Malecki, Marian Nowy – redaktorzy; Adam Korpak, Krzysztof Skórczewski – grafika; Ryszard Otręba – „Galeria PAUzy”; Anna Michalewicz – dyrektor administracyjny; Witold Brzoskowski, Monika Mentel – fotokład; Wydawnictwo PAU – konsultacje.

Adres do korespondencji: Polska Akademia Umiejętności, 31-016 Kraków, ul. Sławkowska 17; e-mail: pauza@pau.krakow.pl

Oczekujemy na artykuły do 6 000 znaków (ze spacjami) i ilustracje w formacie JPEG o rozdzielczości 300 dpi.